

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η Β Ρ Α Β Ε Υ Σ Η

Το Μουσείο μας βραβεύθηκε με το Διεθνές Βραβείο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Υποψήφια ήταν 64 Μουσεία απ'όλο τον κόσμο. Το Διοικητικό Συμβούλιο των "Φίλων" έστειλε σε 14 Αθηναϊκές εφημερίδες και δύο περιοδικά το ακόλουθο κείμενο:

Ψ Η Φ Ι Σ Μ Α

Το Δ.Σ. του Σωματείου "ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ" με έκτακτη συνεδρίασή του στις 7 Μαΐου 1984, εξέφρασε τη χαρά των "ΦΙΛΩΝ" για την εξαιρετική τιμή της απονομής παγκοσμίου βραβείου "εκτός διαγωνισμού" από το Συμβούλιο της Ευρώπης στους Άγγελο και Νίκη Γουλανδρή, ιδρυτές και ακούραστους εργάτες του μοναδικού στην Ελλάδα Μουσείου Φυσικής Ιστορίας. Δίκαια το Συμβούλιο της Ευρώπης αναγνώρισε την οφειλή στην πατρίδα μας και τη νεολαία της ειδικότερα.

"Οι Φίλοι του Μουσείου" που παρακολουθούν με υπερηφάνεια από κοντά το πατριωτικό και κοινοφελές έργο τους, συγχαίρουν δημοσίως το ζεύγος Γουλανδρή και τους συνεργάτες τους για την αναγνώριση που τους αξίζει.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ν Ε Α Τ Ω Ν " Φ Ι Λ Ω Ν "

* Το πρώτο Δ.Σ. μετά τη Γ.Σ. αποφάσισε τη δημιουργία τριών ομάδων εργασίας με υπεύθυνο κάποιο μέλος του Δ.Σ. Οι ομάδες αυτές είναι:

- α) Εκδηλώσεων και εκδρομών με υπεύθυνη την κ. Μαριάννα De la Motte.
- β) Παιδική ομάδα φίλων με υπεύθυνη την κ. Λέλη Κυριακοπούλου.
- γ) Συντακτική ομάδα του ενημερωτικού φυλλαδίου με υπεύθυνο τον κ. Γιώργο Δραγώνα.

Η κ. Φρόσω Πηλαβάκη, αντιπρόεδρος του Δ.Σ. ανέλαβε το συντονισμό όλων των ομάδων.

Όποιος νομίζει ότι θα μπορούσε να βοηθήσει σε οποιαδήποτε από τις παραπάνω ομάδες μπορεί να έρθει σ'επαφή με το αιτιόδιο μέλος.

* Ο ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ. Την Παρασκευή 11 Μαΐου, 41 "Φίλοι" επισκεφθηκαν το σπή-
λαιο Παιανίας και το Μουσείο Βορρέ.

Το περπάτημα στους διαδρόμους του σπηλαίου καθώς και η μουσική και ο φωτισμός στον τελευταίο σταθμό ήταν εντυπωσιακά.

Η εντύπωσή μας από την επίσκεψη στο Μουσείο Βορρέ ήταν έξοχη. Ο ίδιος ο κ. Βορρές είχε την καλωσύνη να μας ξεναγήσει στις αίθουσες του Μουσείου μοντέρνας τέχνης, όπου έχει συλλέξει έργα από νέους Έλληνες ζωγράφους και γλύπτες και να μας κάνει μια κατατοπιστική εισαγωγή στη μονιέρ-
να τέχνη.

Στο κτήμα Βορρέ υπάρχει και Λαογραφικό Μουσείο όπου ο κ. Βορρές έχει συλλέξει σκεύη και έργα από την ελληνική μας κληρονομιά. Ο επισκέπτης μπορεί να πάρει ιδέες για το πως μια μυλόπετρα γίνεται τραπέζι κήπου ή ο ζωγραφισμένος πάτος ενός βαρελιού, τραπεζάκι σαλονιού.

Ιδιαίτερη εντύπωση κάνουν τα αφθονα Ελληνικά και ιδιαίτερα Αττικά φυτά που υπάρχουν τόσο στις θαυμάσιες αυλές όσο και στο εσωτερικό του Λαογραφικού Μουσείου.

Σε μια από τις αυλές μας πρόσφεραν αναψυκτικά και μας φιλοξένησαν σαν παλαιούς γνώριμους της οικογένειας.

Ο κ. Ψαλλίδας ευχαρίστησε τον κ. Βορρέ εκ μέρους του Δ.Σ.

* ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ. Για τις 5 Ιουνίου, "Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος", θα διοργανωθεί παιχνίδι στο Μουσείο με την τελευταία ομάδα παιδιών που θα μας επισκεφθεί στις 5.30 το απόγευμα. Τα παιδιά θ'απασχοληθούν για λίγο στον κήπο με κινητικό παιχνίδι, μετά θ'ακούσουν σύντομη ομιλία ή προβολή για το Περιβάλλον και μετά θ'ασχοληθούν με ερωτηματολόγιο που οι απαντήσεις του θα μπορούν να βρεθούν στις βιτρίνες. Τελικά θ'ακούσουν τις σωστές απαντήσεις και μετά από σύντομη κριτική του παιχνιδιού θα φύγουν αφού τους προσφέρουμε από μια αφίσα με τη φώκια της Μεσογείου. Το παιχνίδι διοργανώνουν η κ. Κατερίνα Τσεκούρα του Σώματος Ελληνίδων Οδηγών, ο κ. Ηλίας Πίτσι-
κας, μέλος του Σωματείου μας και η κ. Άννα Μαργαριτούλη, γραμματέας των "Φίλων".

Με το πρώτο μας αυτό φύλλο θέλουμε να ερχόμαστε σε συχνότερη επαφή με τα μέλη. Όποιος θέλει να εργαστεί για τη σύνταξή του ή έχει να κάνει υποδείξεις, παρακαλούμε να έρθει σ'επαφή με την κ. Μαργαρι-
τούλη στο τηλ. 8015 870 τις ώρες 9-1, τις εργάσιμες μέρες.

"ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ"

Με τον τίτλο αυτό ο κ. Γ.Ψαλλίδας, μέλος του Δ.Σ. δημοσίευσε επιστολή στην "Καθημερινή" της 17 Απριλίου σχετικά με τη συζήτηση που οργανώθηκε από τους "Φίλους" στις 9 Απριλίου.

"... Εις την Θαυμάσια και ζεστή αίθουσα του Μουσείου, οι καθηγηταί κ.κ. Κ.Κριμπάς και Ν.Μάργαρης και ο χημικός-γεωπόνος κ.Ι.Καλοπίσης, με τις ιδιαίτερα ενδιαφέρουσες εικοσάλεπτες εισηγήσεις τους παρουσίασαν κατά θαυμάσιο και απλό τρόπο το θέμα της εποχής "Περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση του κόσμου". Εξ ίσου όμως ενδιαφέρουσα ήταν και η επί μία περίπου ώρα συζήτηση με το ακροατήριο όχι μόνο γιατί τα περισσότερα σχόλια και ερωτήσεις που ετέθησαν ήσαν υψηλού επιπέδου, αλλά και γιατί κατά το πλείστον προήρχοντο από νέους.

Θα είναι κρίμα αν η πρωτοβουλία αυτή δεν συνεχισθεί και από άλλα σωματεία και οργανώσεις τόσο στις πόλεις όσο και στα χωριά, αλλά και από τα σχολεία και τα μέσα μαζικής ενημερώσεως σαν μια συνεχής και ακούραστη "εκστρατεία ενημερώσεως" και μορφώσεως του Έλληνα στα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος . . ."

Τ Α Κ Α Υ Μ Ε Ν Α Τ Α Τ Ρ Υ Γ Ο Ν Ι Α

Μετά από δυο συνεχείς χρονιές απαγόρευσης του ανοιξιάτικου κυνηγιού των τρυγονιών και μετά από ανακοίνωση και για φέτος της απαγόρευσης, για άγνωστους λόγους το κυνήγι αυτό τελικά επετράπη για φέτος. Το πρώτο αποτέλεσμα, η δολοφονία περισσότερων από 1000 ταχυδρομικά περιστέρια μόνο σε δυό ώρες και μόνο στην ευθεία Βελεστίνο-Θεσσαλονίκη που διένυαν τα περιστέρια. Αν και έχουμε διαβεβαιώσεις κυνηγών ότι αναγνωρίζουν τα διάφορα είδη των πουλιών, εδώ φαίνεται ότι συνέβη το αντίθετο.

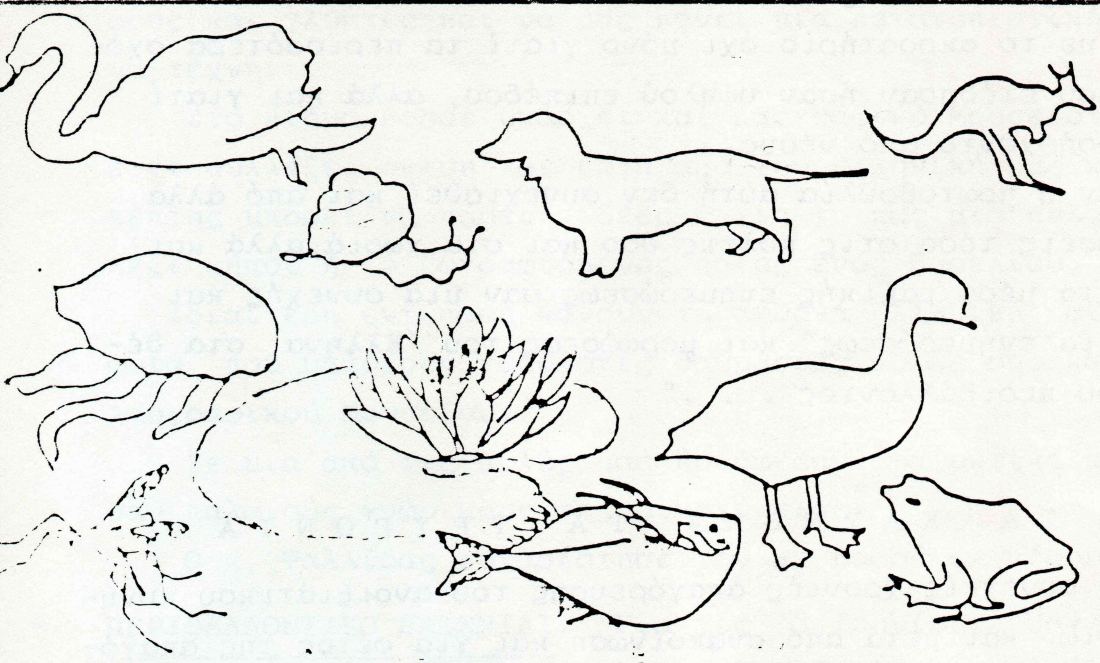
Η θύελα των διαμαρτυριών σ'όλες τις εφημερίδες δεν έχει κοπάσει ακόμη παρ'όλο που πέρασε ήδη περισσότερο από ένας μήνας από την ημέρα που επετράπη το κυνήγι.

"Η ικανοποίηση του ποσοστού των κυνηγών στοιχίζει πάρα πολύ στο φυσικό περιβάλλον που ανήκει και στους υπόλοιπους Έλληνες, μη κυνηγούς και μάλιστα όταν αφορά το σκότωμα των πουλιών και τη διατάραξη της Ελληνικής υπαίθρου, πριν και κατά την εποχή της αναπαραγωγής." Αυτά γράφει ο κ. Φώτης Περγαντής, βιολόγος και μέλος της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρίας, σε 6 τουλάχιστον εφημερίδες, που μας βρίσκουν κι εμάς σύμφωνους.

Οι "Φίλοι" που εκπροσωπήθηκαν στο συνέδριο Ζωογεωγραφίας και Οικολογίας της Ελλάδας και των γειτονικών περιοχών, που έγινε στο Πανεπιστήμιο Πατρών από 23 μέχρι 27 Απριλίου, υπόγραψαν ψήφισμα διαμαρτυρίας που κυκλοφόρησε ανάμεσα στους συνέδρους.

Για τους μικρούς μας φίλους που θα ήθελαν να περάσουν λίγη ώρα ευχάριστα στον κήπο του Μουσείου, δίνουμε το παρακάτω παιχνίδι που είχε χρησιμοποιηθεί και από παιδιά της ΣΤ Δημοτικού στην περσινή γιορτή που έγινε για την Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος.

Στο Κρενδιακό κιονόκρανο παριστάνεται κάποιο φυτό. Αυτό υπάρχει και στον κήπο του Μουσείου. Ποιό είναι το επιστημονικό του όνομα; -----

Χαίματίστε όσα από τα πιο πάνω ζώα θα μπορούσαν να ζήσουν στη λιμνούλα του Μουσείου.

Ας υποθέσουμε ότι όλα τα παιδιά του σχολείου σας, βρίσκεστε κάποτε σ'έναν αγρό γεμάτο αγουολούλουδα και καθένα από τα παιδιά μαζεύει και στιάχνει ένα μεγάλο μπουκέτο.

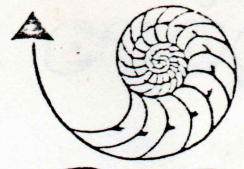
Τι νομίζετε ότι θα συμβεί στον αγρό αυτών την επόμενη Άνοιξη;

Βρείτε στον κήπο του Μουσείου 4 φυτά που οι καρποί τους τρώγονται. Σχεδιάστε το φύλλο του καθενός και γράψτε το όνομά του.

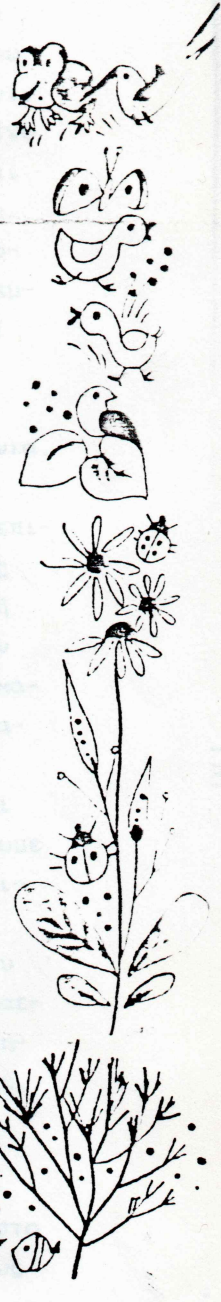
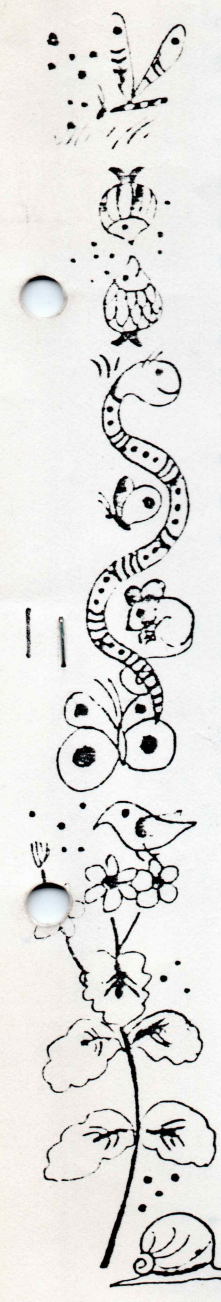
Ποιού φυτού και ποιού εντόμου το κοινό όνομα θυμίζει μεγάλη γιορτή της Ορθοδοξίας;

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ
ΦΥΣΙΚΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Ενημερωτικό Δελτίο του παιδικού τμήματος των Φίλων του Μουσείου Γουλανδρή

Σκέφτηκες ποτέ ότι κατοικείς σ' ένα πλανήτη μαζί μ' ένα μεγάλο πλήθος από άλλα ζώοντάνα πλάσματα εκτός από τον άνθρωπο;

Σκέφτηκες ότι η επιβίωσή σου εξαρτάται άμεσα από την αρμονική συμβίωση μέσα στο χώρο που μοιραζόμαστε άνθρωποι, ζώα και φυτά;

Όλα αυτά μαζί με τον αέρα, το έδαφος και τα νερά, απαρτίζουν ένα σύνολο για μια περιοχή που το λέμε "Οικοσύστημα", κάτι σαν σπίτι δηλαδή.

Πόσα γνωρίζεις γι αυτό το σπίτι που κατοικείς;

Αν ήξερες περισσότερα για τη φύση σε όλες τις μορφές της, τα βουνά, τα ποτάμια τα δάση, τα ζώα μικρά και μεγάλα, θα τα αγαπούσες και θα τα προστάτευες καλύτερα, φροντίζοντας έτσι το "σπίτι" σου.

Στο Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας σου δίνουμε την ευκαιρία να γίνεις μέλος του παιδικού τμήματος των "Φίλων του Μουσείου" που σκοπό έχει να σου γνωρίσει μέσα και έξω από τις αίθουσες του Μουσείου, τον κόσμο που μας περιβάλλει.

Συγχρόνως θα λάβεις μια κάρτα μέλους και ένα σήμα ώστε να μπορείς να παρακολουθείς ειδικές εκδηλώσεις των "Φίλων" και φυσικά θα παίρνεις την "Παρέα" σε τακτικά διαστήματα.

Συμπλήρωσε το απόκομμα που βρίσκεται στο τέλος της σελίδας και στείλτο μαζί με μια ταχυδρομική επιταγή 250 δρχ. στους:

"ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ"

Λεβίδου 13, 145 62 ΚΗΦΙΣΙΑ

Θ Ε Λ Ω Ν Α Γ Ι Ν Ω Μ Ε Λ Ο Σ Τ Ο Υ Π Α Ι Δ Ι Κ Ο Υ Τ Μ Η Μ Α Τ Ο Σ

Τ Ω Ν "Φ Ι Λ Ω Ν Τ Ο Υ Μ Ο Υ Σ Ε Ι Ο Υ Γ Ο Υ Λ Α Ν Δ Ρ Η Φ Υ Σ Ι Κ Η Σ Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Α Σ" Κ Α Ι Σ Τ Ε Λ Ω Ε Π Ι Τ Α Γ Η 2 5 0 Δ Ρ Χ.

Όνομα ηλικία

Διεύθυνση

Σχολείο

Από τα εκθέματα του Μουσείου που αναφέρονται στη σελίδα 4, μ' ενδιαφέρουν περισσότερο

Η αληθινή ιστορία ενός γυπαετού

Σε όμορφο βουνό της Κρήτης και στο χωριό Ασί-Γωνιά, ζει ο βοσκός Ιωσήφ Γυπαράκης. Κάποια μέρα πριν από 5-6 χρόνια ο κύριος Ιωσήφ σκότωσε ένα Γυπαετό πιστεύοντας ότι το πουλί θα έκανε κακό στο κοπάδι του. Όταν όμως το είδε πεσμένο στο έδαφος εντυπωσιάστηκε από το μέγεθος και τη μεγαλοπρέπειά του και αποφάσισε να το ταριχεύσει*.

Ταριχευμένος λοιπόν ο Γυπαετός στόλιζε την ταβέρνα που έχει ο κ. Ιωσήφ, για περισσότερο από ένα χρόνο. Μόνο που η καπνιά από την ψησταριά κατακάθεται απάνω στο φτέρωμα του αρπακτικού** πουλιού που σιγά-σιγά σκούραινεν και ασχήμεζε.

Κουμπάρος του κ. Ιωσήφ είναι ο γιατρός κ. Αγγελιδάκης, που θαύμασε κάποτε πολύ το Γυπαετό κι έτσι ο κ. Ιωσήφ του τον χάρισε. Ο κ. Αγγελιδάκης που γνώριζε το Μουσείο μας αποφάσισε με τη σειρά του να μας τον προσφέρει. Άλλωστε ένα ταριχευμένο ζώο σ'ένα σπίτι δεν είναι παρά ένα πτώμα, ενώ σ'ένα Μουσείο μπορεί να γίνει αιτία για την προστασία των ομοίων του.

Φτιάξαμε λοιπόν ένα ειδικό κουτί για να μεταφερθεί ο Γυπαετός από την Κρήτη στην Κηφισιά.

Αλλά η ιστορία δεν τελειώνει εδώ. Όταν ο Γυπαετός ήρθε στο Μουσείο, δεν θύμιζε καθόλου αυτού που ζούν στη φύση. Κι αυτό επειδή είχε ένα ενιαίο μαύρο χρώμα, το φτέρωμά του ήταν γεμάτο λίπος σαν παλιό τηγάνι, στο λαιμό του υπήρχε παλιό ξεραμένο αίμα, η ουρά του ήταν σπασμένη και η περιοχή των ματιών κατεσιραμένη. Οι ειδικοί αποφάσισαν ότι δεν μπορούσε να εκτεθεί, αλλά και ήταν αμφίβολο αν θα μπορούσε να ξαναβρεί την παλιά του όψη.

Έτσι έμεινε στην αποθήκη του Μουσείου για τέσσερα περίπου χρόνια.

Δυστυχώς όμως, καθώς ο καιρός περνάει τ'άγρια ζώα λιγοστεύουν επικίνδυνα και τα σπάνια πουλιά, όπως ο Γυπαετός, γίνονται σπανιότατα ή εξαφανίζονται. Σήμερα, απ'όλη την Ευρώπη Γυπαετούς μπορεί να βρει κανείς σε πολύ μικρό αριθμό στην πατρίδα μας και σε ακόμη μικρότερο στην Ισπανία και τη Γαλλία. Έτσι άξιζε πια τον κόπο να προσπαθήσουμε να δώσουμε στο πουλί αυτό τη φυσική του όψη.

Πολλοί από τους συνεργάτες του Μουσείου δούλεψαν γι'αυτό το Γυπαετό με την προσοχή και τη σοβαρότητα που απαιτούσε η σπανιότητά του.

* Ταριχεύω: Βασαμώνω. Υπάρχουν δυό τρόποι ταρίχευσης. Με τον ένα κάνουν στο πτώμα ενέσεις με φορμόλη (μια χημική ουσία που συντηρεί και πετρώνει τους ιστούς χωρίς να τους αφήσει να σαπίσουν). Με τον άλλο γδέρνουν το ζώο, επεξεργάζονται το δέρμα του και τελικά του ξαναδίνουν το φυσικό του σχήμα αφού το παραγεμίσουν μ'ένα αδρανές υλικό, όπως μπαμπάκι, ροκανίδια κ.λ.

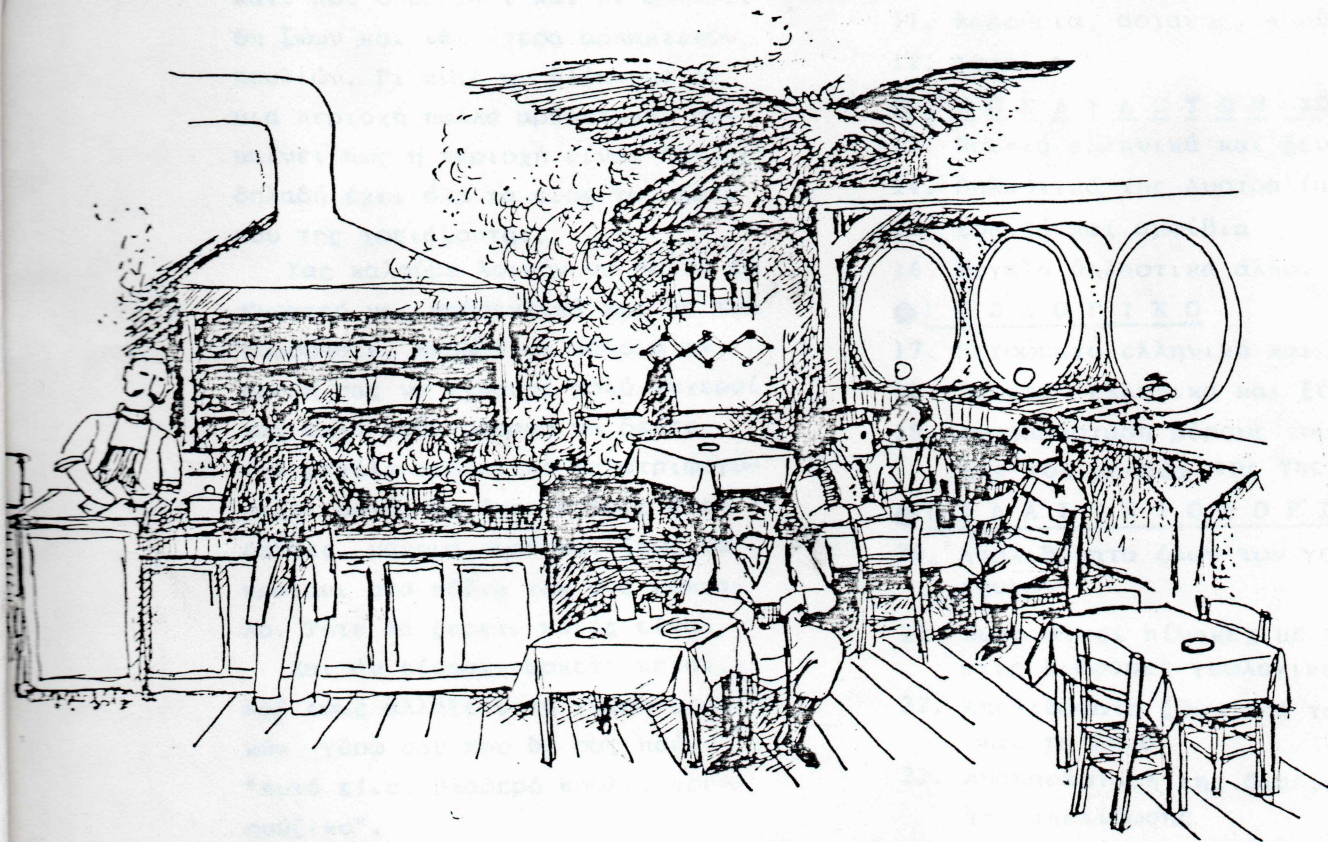
** Αρπακτικά λέγονται τα σαρκοφάγα πουλιά με δυνατά ράμφος και νύχια όπως τα γεράκια, οι αετοί, οι γύπες κ.α.

"Η παρέα του Μουσείου"
Τεύχος 1, Νοέμβριος
1984

Έτσι έγινε το αρχικό καθάρισμα του φτερωμάτος με αραιωμένη αμμωνία και οξυζενέ. Μετά έγιναν πολλές σαπουνάδες στο πουλί με απαλό σαπούνι, ξέβγαλμα και αμέσως στέγνωμα. Αν έμενε υγρό υπήρχε κίνδυνος να μουχλιάσει και να καταστραφεί. Έτσι μετά από πολλές μέρες δουριάς το πουλί ξαναβρήκε το αληθινό του χρώμα και προσαρμόστηκε η ουρά. Ο γυπαετός έχει πολύ περίεργα και χαρακτηριστικά μάτια. Το δέρμα γύρω είναι κόκκινο και η ίρις έντονο κίτρινο με μαύρη κόρη. Ψεύτικα μάτια μ'αυτά τα χρώματα δεν βρέθηκαν στο εμπόριο αλλά χρειάστηκε να παραγγελ-

τον Ασπροπάρη, το Μαυρόγυπα και το Γυπαετό. Οι γύπες δεν τρώνε ποτέ ζωντανά ζώα αλλά ψοφίμια, καταλαβαίνουμε λοιπόν τη χρησιμότητά τους. Σε όσες περιοχές υπάρχουν και τα τέσσερα είδη γύπα δεν συναγωνίζονται γιατί το καθένα τρώει διαφορετικό μέρος του πτώματος. Ο Γυπαετός τρώει το μεδούλι από τα κόκαλα που για να τα σπάσει τα σηκώνει ψηλά και τα αφήνει να πέσουν απάνω στα βράχια.

Ο λόγος που εξαφανίζεται είναι το κυνήγι και τα δολώματα με δηλητήριο που βάζουν οι άνθρωποι στη φύση για να εξολοθρεύσουν ορισμένα είδη ζώων που νομίζουν ότι τους

θούν στο Βρεταννικό Μουσείο Φυσικής Ιστορίας.

Έτοιμος λοιπόν τώρα ο Γυπαετός βρήκε τη θέση του στη βιτρίνα ανάμεσα στ'άλλα δυο είδη Γύπα, το Όρνιο και τον Ασπροπάρη.

Η χώρα μας είναι η μόνη Ευρωπαϊκή χώρα που φιλοξενεί και τα τέσσερα είδη γύπα, δηλαδή το Όρνιο,

βλάπτουν. Για παράδειγμα, μια αλεπού τρώει το δηλητηριασμένο δόλωμα και ψοφάει. Οι γύπες τρώνε το δηλητηριασμένο πτώμα και ψοφάνε κι αυτοί.

Σε χώρες που υπήρχε κάποτε ο Γυπαετός γίνονται προσπάθειες για να ξαναεισαχθεί, ώστε να υπάρχουν και πάλι όλα τα είδη των ζώων και να

συμβιώνουν αρμονικά όπως και παλιότερα. Μέχρι τώρα όμως δεν το έχουν πετύχει.

Ο Γυπαετός είναι πολύ μεγαλόσωμο πουλί, το μήκος του σώματός του είναι περισσότερο από ένα μέτρο και το άνοιγμα των φτερών του περισσότερο από δύο. Τα νεαρά έχουν σκουρότερο χρώμα από τους γονείς τους και ομοιόμορφο. Κάτω από το ράμφος του έχει μια τούφα από σκληρές τρίχες σαν γένι που του δίνει και το επιστημονικό του όνομα: *Gypaetus barbatus**. Φτιάχνει μια μεγάλη φωλιά σε κάποιο γκρεμό και εκεί το θηλυκό γεννάει κάθε 2 ή 3 χρόνια ένα μόνο αυγό. Αν δεν υπάρχει τροφή οι Γυπαετοί δε γεννάνε, κάτι που συμβαίνει και με άλλα είδη ζώων και ιδιαίτερα αρπακτικών πουλιών. Γι αυτό αν βλέπουμε σε μια περιοχή πολλά αρπακτικά, σημαίνει πως η περιοχή είναι "υγιής" δηλαδή έχει όλα τα είδη των ζώων που της χρειάζονται.

Σας καλούμε λοιπόν να δείτε το Γυπαετό μας προσεκτικά και να τον θυμόμαστε. Μπορεί σε κάποια εκδρομή σας να είσατε πολύ τυχεροί και ψηλά στον ουρανό να δείτε ένα μεγάλο αρπακτικό να στριφογυρίζει αργά, να έχει στενές φτερούγες, μακρούς ουρά και ίσως να κρατάει στα πόδια του ένα κόκκαλο. Τότε θα ξέρετε ποιός είναι.

Και αν είσατε αρκετά πειστικοί ίσως αλλάξετε τη γνώμη μερικών γύρω σας που θα σας πούν: "Αυτό είναι βλαβερό πουλί, γρουσουζικό".

Εσείς θα ξέρετε τι ν'απαντήσετε.

* προφέρεται "Γκυπαέτους μπαρμπάτους" που σημαίνει Γυπαετός με γένι.

ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

● Ε Ο Τ Α Ν Ι Κ Ο

1. Φυτικό κύτταρο
2. Ομάδες φυτών
3. Ελληνικές άγριες ορχιδέες
4. Αγγειόσπερμα φυτά
5. Φυτικά απολιθώματα

● Ζ Ω Ο Λ Ο Γ Ι Κ Ο

● Α Σ Π Ο Ν Δ Υ Λ Ω Ν Ζ Ω Ω Ν

6. Έντομα ελληνικά και ξένα
7. Κοχύλια και αχυβάδες της θάλασσας
8. Κοχύλια και αχυβάδες του γλυκού νερού
9. Σαλιγγάρια της ξηράς
10. Αχινοί και αστερίες
11. Καβούρια, αστακοί, γαρίδες
12. Κοράλια

● Σ Π Ο Ν Δ Υ Λ Ω Τ Ω Ν Ζ Ω Ω Ν

13. Πουλιά ελληνικά και ξένα
14. Θηλαστικά της Αυστραλίας
15. Ερπετά και αμφίβια
16. Μεγάλα θηλαστικά άλλων περιοχών

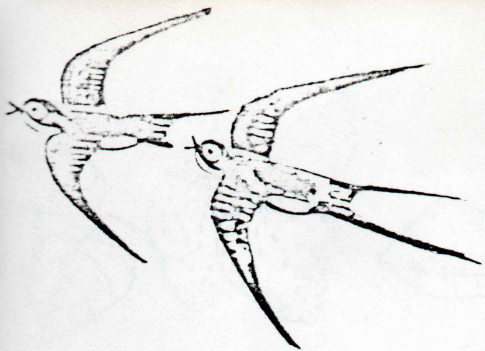
● Γ Ε Ω Λ Ο Γ Ι Κ Ο

17. Πετρώματα ελληνικά και ξένα
18. Ορυκτά ελληνικά και ξένα
19. Αναπαράσταση μέρους του φλοιού και του μανδύα της γης

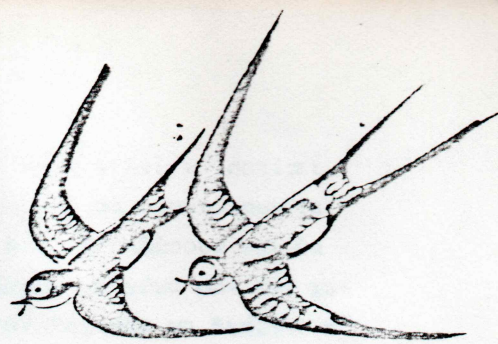
● Π Α Λ Α Ι Ο Ν Τ Ο Λ Ο Γ Ι Κ Ο

20. Απολιθώματα όλων των γεωλογικών εποχών
21. Ζωγραφικοί πίνακες με τους βίους στις διάφορες γεωλογικές εποχές
22. Απολιθώματα ζώων από το Πικέρμι και τη Σάμο
23. Αναπαράσταση της διαδικασίας της απολίθωσης
24. Εξέλιξη του ανθρώπου.

Οι συντάκτες της "ΠΑΡΕΑΣ" ευχαριστούν θερμά τους συνεργάτες του σείου: Σμαράγδα Αδαμαντιάδου, Νικολέττα Κοτούλα, Μιρέιγ Μπέση, Λέα Δημητρόπουλο και Σταύρο Ρίζο για την πολύτιμη βοήθειά τους.

ΦΕΥΓΟΥΝ ΤΑ ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ

Πολλά ζώα αποδημούν. Αποδημία σημαίνει η μετακίνηση από έναν τόπο σε άλλον. Έτσι τα χελιδόνια φεύγουν και έρχονται ανάλογα με τις εποχές του χρόνου.

Οι αρχαίοι Έλληνες παρατηρούσαν ότι τα χελιδόνια χάνονταν κάθε χειμώνα αλλά δεν ήξεραν ούτε πού πήγαιναν ούτε γιατί έφευγαν. Ο Αριστοτέλης πίστευε ότι τα χελιδόνια κατέφευγαν στους βυθούς των λιμνών ενώ στο Μεσαίωνα υπήρχε η θεωρία ότι πήγαιναν στο φεγγάρι. Εμείς όμως ξέρουμε περισσότερα. Κάθε χειμώνα τα χελιδόνια πάνε στη Νότιο Αφρική, που, καθώς

βρίσκεται στο Νότιο ημισφαίριο της γης έχει καλοκαίρι όταν εμείς έχουμε χειμώνα. Έτσι βρίσκουν εκεί την τροφή τους (πιάνουν μικρά έντομα στον αέρα).

Τα χελιδόνια ταξιδεύουν την ημέρα. Διαλέγουν στενά περάσματα όπως το Γιβραλτάρ και τα στενά της Μεσοήνης, σταματώντας σε διάφορα νησιά όπως η Μάλτα και η Κρήτη. Έχουν επίσης αποθηκεύσει τροφή με μορφή λίπους κάτω από το δέρμα τους.

Όταν έρδει η άνοιξη ξαναγυρίζουν.

Η ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΧΕΛΩΝΑ

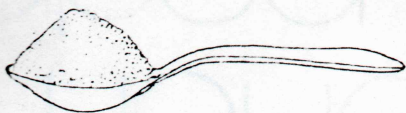
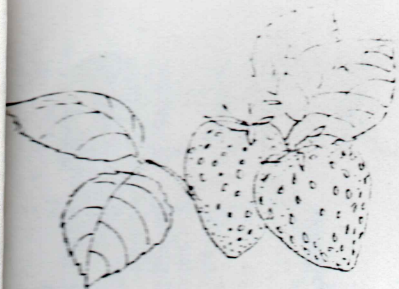
Η θαλάσσια χελώνα μεταναστεύει στην αρχή του φθινοπώρου από τη θάλασσα της Ζακύνθου σε μακρινές περιοχές της Μεσογείου και ίσως του Ατλαντικού.

Ξέρεις πόσα αυγά γεννάει μια μεγάλη τέτοια χελώνα; Περίπου 100 κάθε φορά.

Η χελώνα είναι ερπετό όπως ήταν οι Δεινόσαυροι κι όπως είναι οι κροκόδειλοι. Γι αυτό γεννάει αυγά που τα θαύει στην ξηρά. Από μέσα από τ' αυγά βγαίνουν τα μικρά χελωνάκια. Στα Ζάκυνθο τον Αύγουστο

και το Σεπτέμβριο ανοίγουν οι φωλιές και τα χελωνάκια βγαίνουν έξω. Μετά τρέχουν προς τη θάλασσα όπου θα ζήσουν την υπόλοιπη ζωή τους.

Αν θέλεις μια φωτογραφία θαλάσσιας χελώνας στείλε μου σ' ένα φάκελο τ' όνομά σου, τη διεύθυνσή σου και το κατάλληλο γραμματόσημο. Αν θές πές μου και σε ποιό σχολείο πάς και τί τάξη. Η διεύθυνσή μου είναι: Ελένη Αντωνοπούλου Βασιλέως Γεωργίου 17 152 37 ΑΘΗΝΑ ΦΙΛΟΣΕΗ

ΑΓΡΙΟΚΡΑΟΥΛΕΣ ΜΕ ΖΑΧΑΡΗ

Τώρα το φθινόπωρο είναι η καλύτερη εποχή να φυτέψετε αγριοκράουλες.

Η φραουλιά θέλει αφράτο χώμα και πολύ ήλιο. Το χώμα πρέπει να δουλευτεί καλά, να σκαφτεί, να του προστεθεί μπόλικο φυλλόχωμα και λίγη κοπριά.

Τα φυτά θα τα φυτέψετε σε απόσταση περίπου 30 εκατοστά το ένα από το άλλο. Προσέξτε πολύ το φύτεμα στο σημείο της φραουλιάς που αοχίζουν τα φύλλα να μη σκεπαστεί με χώμα, αλ-

λοιώς κινδυνεύει να σαπίσει.

Σε λίγο θα ρουτιώσουν τα φυτά σας, θ'απλώσουν και θα σκεπάσουν το χώμα σαν ένα χαλί. Μην ξεχνάτε να βγάξετε τ' αγριόχορτα που φυτρώνουν ανάμεσα τους και να τα ποτίζετε όταν ο καιρός είναι πολύ ξερός. Την άνοιξη θα δείτε πολλά άσπρα λουλουδάκια, μην τα κόβετε. Αυτά θα γίνουν φράουλες. Μικρές μικρές φράουλες αλλά πολύ πιο νόστιμες από τις μεγάλες που αγοράζουμε.

Την πρώτη χρονιά δεν θα έχετε πολλές, την απογοητευθείτε, του χρόνου θα είναι πολύ περισσότερες.

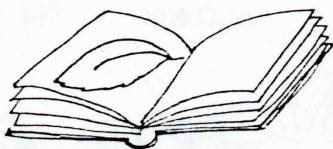
Οι άγριες φράουλες τρέχονται και σκέτες επί τόπου, αλλά είναι πραγματική λιχουδιά με λίγη ζαχαρή και σαντιφύ.

ΦΟΙΝΟΠΟΡΙΝΑ

ΦΥΛΛΑ

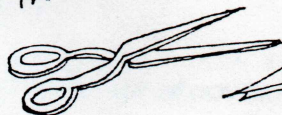
Πρίν τ'α σαρώσει ο άερας και τ'α χαλάσει ή βροχή, τρέξε και μάζεψε ξερά φύλλα. Σου δίνουμε έδω μερικές ιδέες για τ'ό τί μπορείς ν'α φτιάξεις μ'αυτά.

1 ΜΑΖΕΨΕ ΞΕΡΑ ΦΥΛΛΑ ΚΑΙ ΒΑΛΕ ΤΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΦΥΛΛΑ ΕΝΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ. ΓΙΑ ΜΕΡΙΚΕΣ ΜΕΡΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΞΕΡΑΘΟΥΝ

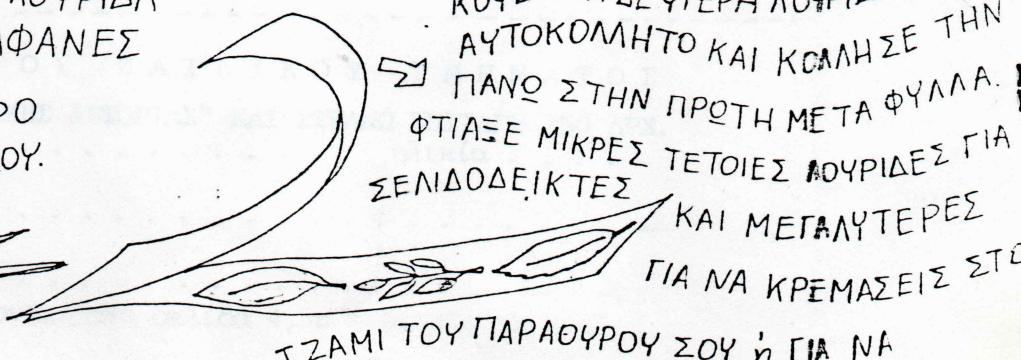

2 ΑΓΟΡΑΣΕ ΑΠΟ ΧΑΡΤΟΠΟΛΕΙΟ ΕΝΑ ΜΕΤΡΟ ΔΙΑΦΑΝΕΣ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟ ΣΕ ΡΟΛΛΟ.

3 ΚΟΨΕ ΜΙΑ ΛΟΥΡΙΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΦΑΝΕΣ ΣΕ ΠΛΑΤΟΣ ΛΙΓΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΣΟΥ.

4 ΒΑΛΕ ΤΑ ΦΥΛΛΑ ΠΑΝΩ ΣΤΗ ΛΟΥΡΙΔΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟΥ. ΚΟΨΕ ΜΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗ ΛΟΥΡΙΔΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟ ΚΑΙ ΚΟΛΛΗΣΕ ΤΗΝ ΠΑΝΩ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΜΕΤΑ ΦΥΛΛΑ. ΦΤΙΑΞΕ ΜΙΚΡΕΣ ΤΕΤΟΙΕΣ ΛΟΥΡΙΔΕΣ ΓΙΑ ΣΕΛΙΔΟΔΕΙΚΤΕΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΚΡΕΜΑΣΕΙΣ ΣΤΟ

ΤΖΑΜΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΘΥΡΟΥ ΣΟΥ ή ΓΙΑ ΝΑ ΣΤΟΙΧΙΣΤΕΙΣ ΣΤΟ ΤΟΙΧΟ.